

לכבוד : דר' שגיא גבריאל הרשם לענייני מדבירים

תאריך 22/04/2018

המשרד להגנת הסביבה – אגף ללחימה במזיקים

שלום רב

הנדון : בקשה לקבלת הבהרה בנושא שימוש במוצרי קהל רחב על דרך עיסוק

בהמשך ליום העיון למדבירים מוסמכים שהתקיים ביום 16.4.18, להוצאתו של עו"ד רן מהמחלקה המשפטית ופנייתנו לד"ר שגיא גבריאל בעניין שבנדון, נבקש לקבל הבהרה על דף פורמט של הגנת הסביבה, בנושאים שלהלן ;

1. מדבירים וחברות הדברה רבות פנו אליי לאור תופעה מדאיגה שהולכת וגוברת של לקוחות עסקיים שהפסיקו להזמין את שירותיהם כתוצאה משימוש עצמי של מוצרי קהל רחב של נושא משרה בארגון.
2. הלקוחות המוסדיים סבורים שאין כל מניעה מבחינתם לביצוע שימוש עצמי ויישום פעולות הדברה באמצעות מוצרי קהל רחב על ידי נושאי משרה בארגון, ומסתבר שכך גם נמסר להם ממשווקי התכשירים.
3. כידוע, קיים איסור שימוש של מוצרי הדברה בקהל רחב על דרך של עיסוק, עו"ד רן אף הבהיר זאת בהוצאתו ביום העיון הנ"ל כי חל איסור מוחלט על נושא משרה בתאגיד ליישם פעולות הדברה, שכן הוא מועסק בשכר ולכן זה סותר את סעיף החוק שאוסר יישום תכשירי קהל רחב על דרך של עיסוק באמצעות מי שאינו מדביר מוסמך.
סעיף 3. א. לחוק אומר - לא יעסוק אדם בהדברה אלא אם כן יש בידו רישיון מדביר שניתן לו לפי חוק זה מסוג המתאים לביצוע ההדברה, ובהתאם לתנאי הרישיון ולהוראות לפי חוק זה.
ב. לעניין חוק זה, "עיסוק בהדברה" - כל אחד מאלה, בין שהוא נעשה בתמורה ובין שלא בתמורה (1): ביצוע הדברה דרך עיסוק, לרבות באמצעות תכשיר הדברה המיועד לפי דין לשימוש הציבור הרחב. 2. ביצוע הדברה בתכשיר הדברה שאינו מיועד לפי דין לשימוש הציבור הרחב, אף אם הוא נעשה באופן אקראי. 3. ביצוע פעולות מניעה או שימוש באמצעי טיפול שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות ועם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.
4. אנו ממליצים לחייב את היצרנים רישום הסעיף על אריזות התכשירים.
5. נודה לקבלת עמדתכם בנושא.

בכבוד רב

ברק אריאלי 1359

יו"ר ארגון המדבירים

13 מאי, 2018

לכבוד מר ברק אריאלי
יו"ר ארגון מדבירי מזיקים בישראל

שלום רב

הנדון: הבהרה בנוגע להגדרת העיסוק בהדברה

קיבלתי את מכתבך מתאריך 22.04.2018 בנושא שבכותרת, ולהלן תשובתי:

סעיף 3 בחוק קובע:

3. (א) לא יעסוק אדם בהדברה אלא אם כן יש בידו רישיון מדביר שניתן לו לפי חוק זה מסוג המתאים לביצוע ההדברה, ובהתאם לתנאי הרישיון ולהוראות לפי חוק זה.
(ב) לעניין חוק זה, "עיסוק בהדברה" – כל אחד מאלה, בין שהוא נעשה בתמורה ובין שלא בתמורה:

(1) ביצוע הדברה דרך עיסוק, לרבות באמצעות תכשיר הדברה המיועד לפי דין לשימוש הציבור הרחב;

(2) ביצוע הדברה בתכשיר הדברה שאינו מיועד לפי דין לשימוש הציבור הרחב, אף אם הוא נעשה באופן אחראי;

(3) ביצוע פעולות מניעה או שימוש באמצעי טיפול שקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות ועם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

הסעיף הרלוונטי לעניין זה הוא 1.ב.3. המחייב רישיון מדביר לביצוע הדברה המבוצעת "דרך עיסוק" גם אם היא מבוצעת בתכשירים המותרים למכירה ולשימוש ע"י קהל הרחב.
סעיף 2 מתייחס לשימוש בתכשירים המותרים למכירה ולשימוש ע"י מדבירים בלבד כמצויין ע"ג התווית.
סעיף 3 מאפשר לקבוע חובת רישיון גם לפעולות/אמצעים שטרם הוגבלו למדבירים בלבד כגון קיטור לפשפש מיטה או מלכודות קפיץ למכרסמים (זו רק דוגמה כמובן).

שים לב שטרם נקבעו תקנות לסעיף זה.

בהתאם לכך, בהתייחס לסעיף 1.ב.3, ע"פ לשון החוק, עיסוק בהדברה מחייב רישיון.
כלומר, כל הדברה המבוצעת על דרך עיסוק, גם אם מבוצעת בתכשירי קהל רחב וגם אם מבוצעת שלא בתמורה לתשלום כספי או אחר, מחייבת רישיון (מתאים לסוג ההדברה והמזיקים המודברים).

מהאמור לעיל עולה שביצוע הדברה דרך עיסוק, בין אם בתמורה ובין שלא בתמורה וגם אם בוצעה בתכשיר הדברה המיועד לפי דין לשימוש הציבור הרחב ("תכשירי קהל רחב"), תיחשב לעיסוק בהדברה המחייב רישיון לפי החוק.

- המונח "נושא משרה בתאגיד" בו נעשה שימוש במכתבך איננו רלוונטי לעניינינו, וגם לא העובדה כי מדובר בעובד בשכר. כאמור, המבחן הרלוונטי הוא האם ההדברה בוצעה "דרך עיסוק".
- אמנם, לא ניתן לקבוע מראש לגבי כל פעולת הדברה האם היא נעשתה דרך עיסוק, אולם ניתן לזהות שני סוגים של מקרים בהם ניתן יהיה להניח שההדברה נעשתה דרך עיסוק:
- א. כאשר ההדברה בוצעה במסגרת וכחלק אינטגרלי או טבעי מעיסוקו הכללי של המבצע, לדוגמה על-ידי אב הבית, אחראי התחזוקה, חברת ניקיון וכיו', ובמסגרת תפקידיו.**
- ב. כאשר ההדברה בוצעה לפי הוראת הממונה של המבצע במקום העבודה או כחלק מהמטלות שהוטלו על אותו העובד, ובאופן שאינו אקראי.**

הממונה, בהסכמת הוועדה המקצועית לרישום תכשירי הדברה, אשר פועלת לפי תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ"ד-1994 (להלן – הוועדה המקצועית), אכן רושם תכשירי הדברה המיועדים לקהל הרחב.

תכשירי קהל רחב הם תכשירים שהסיכון הנשקף מהשימוש בהם נמוך באופן יחסי ושאינם דורשים מומחיות מיוחדת או ידע מקצועי לצורך יישומם. תכשירים אלו נמכרים לקהל הרחב כשהם מוכנים לשימוש ואינם דורשים פעולות הכנה (כגון מיהול, ערבוב או הכנה של פיתיון).

אביא לדיון בוועדה המקצועית את הצעתך להוסיף הבהרה בתווית של תכשירי קהל רחב, לפיה הדברה המבוצעת דרך עיסוק מחייבת רישיון מדביר.

בכבוד רב,
ד"ר שגיא גבריאל
הרשם לענייני מדברים

העתקים:
ד"ר אורי שלום, מנהל אגף מזיקים והדברה
עו"ד רן סלבצקי, לש"מ

